

FARMAND

En folkeavstemning foregår over en brutalt forenklet problemstilling; den er intet vanlig parlamentarisk valg. Blir resultatet en suksess for Folkebevegelsens demagogi?

OK — vi skal ikke diskriminere sigøynerne. Men når sigøynerne selv ikke vil være bofaste og gi sine barn normal skolegang — hva da? spør Femina.

Bli fast abonnent. 53 gleder for bare kr. 84,—.

Dagbladet

125

104. årgang

Nr. 221 — Lørdag 23. september 1972

Klosterborg

• SELSKAPSLOKALER •

for alle anledninger

DRAMMENSVN. 112 B - TELEFON 44 16 70 - 56 30 13

Nei-flertall i 400 kommuner?

Dagbladets valgservice mandag: Forbåndstips for alle kommuner

Hva betyr det at 80 prosent svarer nei i Verran kommune i Nord-Trøndelag? Eller at folkeavstemningen gir 76 prosent ja i Bærum? Er 83 prosent i Øksnes kommune et godt eller dårlig resultat for

motstanderne av norsk EF-medlemskap? Er 58 prosent ja i Hamar et godt eller dårlig valg for tilhengerne?

Dette kan leses ut av Dagbladets spesielle valgnattservice som blir innrykt i man-

dagsnummeret. Vi har laget en oversikt over beregnede avstemningsresultater for hver enkelt av landets 444 kommuner. Utgangspunktet for beregningen er Gallups EF-undersøkelser fra april til

august. Den har vært stabil og har hatt som gjennomgående tendens et resultat på 54 prosent nei og 46 prosent ja.

Fortsettes 16. side

Tja-mennesket og EF-kampens grå eminenser

Hvem går, hvem kommer og hvem blir sittende.

Dagbladet presenterer en alvorlig-munter oversikt over EF-kampanjen og dens følger for norsk politikk og norske

Vi har intervju med tja-mennesket, norsk borger over 20 år uten standpunkt og visjonære vyer. EF-kampanjens kjendistopp har sin ranking klar. Hvem står på topp?

Et system i krise

Har EF-striden skapt en dyptgående krise i vårt politiske system? Vil striden uansett utfallet føre til radikale endringer i maktstrukturen og partisystemet?

Politikerne skyver i dag slike spørsmål foran seg. Men mange frykter at norsk politikk står ved en korsvei hvor nye veier legges i terrenget. Politikken er ikke lenger den samme som før verken i innhold eller temperament. Mange sår vil kanskje aldri gro.

EF-saken har vært ekstra vanskelig fordi den har bestått av en lang rekke politiske detaljer samtidig som det er tale om sentrale politiske verdier og nasjonens plass i verdenssamfunnet. Ingen av sidene har i særlig grad makttet å sette enkeltstandpunktene i en større sammenheng når synet er blitt presentert. Som i alle politiske kampanjer er detaljer og vyer kastet fram ut fra taktiske og tidsmessige hensyn. Mens industriens folk sutrer over hver enkelt bedrifts katastrofale situasjon utenfor EF, slåss landets fremste økonomer om forholdsvis marginale forskjeller i vår økonomiske vekst. Noen taler truende om et land i drift hvor den sikkerhetspolitiske situasjon gjøres ekstra utrygg, mens andre snakker seg varmere og varmere om de nasjonale hensyn. Årets stridsspørsmål har ikke bare vært en kamp om norsk EF-medlemskap eller ikke. EF er i virkeligheten bare blitt et brennpunkt for gamle og nye idéstrømninger og konflikter i norsk politikk som igjen er påvirket av idéretninger fra utlandet. Våre etablerte partier ville ikke ha hatt muligheter for å

styre debatten på sine egne premisses, selv uten folkeavstemning. —

★

I 1950-åra ble det en alminnelig lære at ideologiene gikk under jorda. Mange så på dette som en befrielse. Ingen ble imponert når politikerne larvet med gamle slagord omkring de velkjente utopier. Menneskenes tilværelse består av enkle ting, familie og bolig, utdanning og arbeidsplass. 1950-1960-årenes politikk fant her sin praktiske virkelighet. De gamle partier står fortsatt uten håndfaste utopier og ideer. EF-striden har mer enn noe annet stadfestet dette. Arbeiderbevegelsen er overhodet ikke i stand til å gi velgerne en klar ideologisk styring i EF-saken. Medlemskap eller ikke, standpunktet kan begrunnes ut fra samme ideverden. Men tilhengerne i Arbeiderpartiet oppgav denne linje i kampanjens sluttfase. Den pragmatisk-sosiale reformpolitikk, hvor byråkratiske og teknokratiske tankeganger har dominert i lengre tid, er blitt oppfattet som en forbundsfelle med den næringslivsdominerte konservatisme.

Troende sosialister snakker om Johan Melander og Tor Aspengren i samme foraktfulle tone. Men på samme tid er opposisjonen i Arbeiderpartiet kommet i allianse med krefter i norsk politikk som til daglig har stått den meget fjernt: norsk verdikonservatisme, bondepolitikk og supernasjonale strømninger.

★

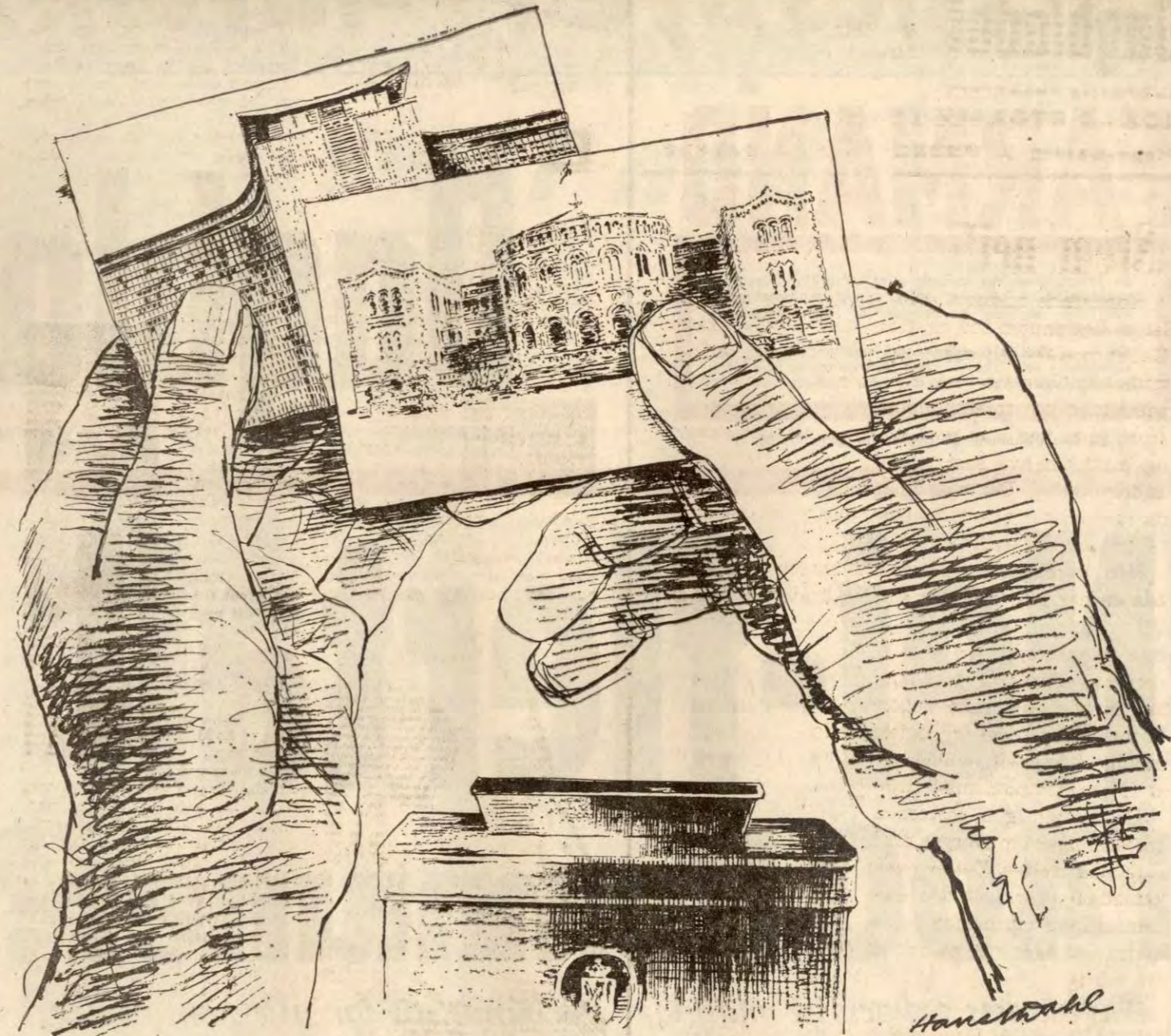
Alliansene er slett ikke tilfelig. At de sterke teknokratiske og byråkratiske tendensene i Arbeiderpartiet kan smelte sammen med næringslivets interesse i denne saken, er lett å forstå.

Men at populistiske retninger, sosialisme og sosial radikalisme finner hverandre, er heller ingen ny kombinasjon i norsk politikk. Denne bølge har rullet over landet ved flere anledninger. Sakføreren Johan Sverdrup og sparebonden Søren Jaabæk utgjorde her en av de første allianser. Folkebevegelsen er egentlig den siste konkretisering av den norske populisme, på godt og vondt. Den fanget opp de gamle allianser mellom by og land i Norge samtidig som, den også fikk ideer og organisatorisk kraft fra nye og sentrale verdier og konflikter i vår politiske debatt, den nye sosiale spenning, kravet om nærdemokrati, frykten for større maktkonsentrasjon, fare for den endelige miljøfordervelse. Fra dette konfliktstoffet hentet Folkebevegelsen slagkraft. Her hadde den tilfang til sin offensiv. Tilhengerne kom med politisk erfaring, kravet om planlegging, samarbeid og tillit.

★

Men ingen av partene har makttet å overbevise ut fra vissheten om å være bærere av en stor og rettferdig idé. Motivene har ofte vært inkonsekvente. Visjonen om Europa er borte. Folkebevegelsen har ikke skapt grunnlag for en ny politisk samling som er i stand til å angi løsninger på de politiske utfordringer i Norge. De nye, tidsbestemte allianser faller sammen etter 26. september. Det vil være de gamle partier som møter utfordringen fra de konflikter og ideer som EF-striden har virvlet opp. Spørsmålet er om de vil være i stand til å kanalisere og utnytte den politiske interesse og misnøye. De fleste små partier er uten interesse i første omgang.

Utfordringen går til Det

norske Arbeiderparti uansett folkekommen søndag og mandag. I det øyeblikk svaret er klart, begynner Arbeiderpartiets vanskelige oppgave. Makter man ikke den riktige kombinasjon av au-

toritet og toleranse, med vilje og evne til å gjøre ideene til en større moralsk kraft i samfunnsomformingen, kan Det norske Arbeiderparti slå sprekker som også får konsekvenser for hele

partisystemet og den videre politikk i Norge. I første omgang opplever vi selvfølgelig en rekke «Var det ikke det jeg sa»-bevegelser — men i dag vil de ha større kraft og vilje enn etter

de fleste store avgjørelser som velgerne og politikerne har tatt. Konflikten mellom grasrota og elitene i Norge har skapt en av de største splittelser i vår nyere historie.

Mao Tsetung:
«SKRIFTER I UTVALG»

40 av Mao Tsetungs viktigste taler og artikler. 370 s, innb. kr. 20.—

I Forlaget Oktobers bokhandel

Valgveke

Rettelse

Cappelen:

«Forvirring»

EF - hva med DIN arbeidsplass?

1/3 av norske arbeidsplasser har sin basis i vårt landbruk

Direkte sysselsatt i landbruket ca. **12%**

Sysselsatt i foredling og øvrige produksjoner og tjenester for landbruket .. ca. **18%**

Norske arbeidsplasser direkte og indirekte avhengig av landbruket .. ca. **30%**

Norsk landbruk er noe mer enn å sikre variert bosettingsmønster og godt miljø. Det er en tradisjonsrik og moderne næring, som har gitt grunnlag for reising av virksom industri med sikre arbeidsplasser.

Over hele landet vårt er det steder hvor lærere, sjåførere, frisører og andre yrkesgrupper vil være avhengig av et fortsatt livskraftig landbruk. Hvis derfor ikke landbruket får skikkelige kår, vil arbeidsplassene i store deler av det vi kaller «distrikts-Norge» komme i faresonen.

Lovgivningen innen Fellesmarkedet er forpliktende, slik at en EF-forordning går foran norsk lov - også foran Grunnloven. Romatraktaten, Fellesmarkedets grunnlov, som bl.a. bygger på reglene om fri bevegelse av varer, arbeidskraft og kapital, og på fri etableringsrett, harmonerer dårlig med det idégrunnlag og den målsetting som hittil er blitt lagt til grunn for utbyggingen av vårt land.

Dette er viktige grunner til at alle som ønsker at vi fortsatt skal styre selv i Norge må møte fram og stemme

NEI TIL EF

til fullt medlemsskap og union 25. september

Stem nei!

Kommende midnatt avblåses den åtte måneder lange kampanjen for og mot norsk medlemskap i Det europeiske fellesskap. Vi har tilbakelagt en periode som har vært mye preget av de absolutte påstander og forestillinger. På begge sider av frontlinjen har man med bred pensel malt i svart og hvitt om hva som vil skje ved den ene eller andre løsning. Det valg vi skal gjøre til slutt er da også meget enkelt, vi skal stemme ja eller nei til norsk medlemskap.

Men virkeligheten er ikke så absolutt som kampanjen har gitt inntrykk av. Realiteten er nok at EF-verken er i stand til å gi oss alle de vidunderlige goder som tilhengerne lokker med, eller påføre oss alle de ulykker som mange motstandere har fryktet. Av dette følger også at alternativet til medlemskap, en frihandelsavtale, verken vil ha utelukkende positive sider for Norge eller føre til at vi går mot økonomisk ruin og russisk dominans.

Det er viktig å sortere ut de mest ekstreme forestillinger om Norges framtid når det endelige valg skal treffes. Det er overhodet ikke snakk om katastrofe, verken i den ene eller andre retning. Den enkelte må derfor foreta en rolig avveining ut fra sitt eget syn på hva som er viktig og mindre viktig.

Den økonomiske side ved saken er etter vår oppfatning den minst problematiske. Selv om det skulle vise seg at et medlemskap medfører en litt høyere økonomisk vekstrate enn handelsavtale, noe som for øvrig er tvilsomt, så kan ikke dette være avgjørende. Fortsatt sterk økonomisk vekst er mulig ved begge alternativer. Medlemskap er følgelig ingen nødvendighet.

Vårt lands sikkerhet kan heller ikke være basert på hvilket valg vi treffer nå. NATO-medlemskapet er ikke voteringstema. Det vi vet, er at et EF-medlemskap kan komme til å bety at Norge skifter tyngdepunkt fra en atlantisk orientering henimot en kontinental-europeisk orientering. I hvilken grad dette skjer bestemmer vi ikke selv, det avgjør de store EF-nasjoner.

Problemet oppstår i første rekke når man skal bedømme mulighetene for å lede samfunnsutviklingen i et menneskeligere og mer demokratisk spor. I økonomisk forstand tar EF sikte på å fungere som en nasjonalstat gjør i dag, med fri bevegelse for kapital, arbeidskraft og varer og tjenester. I prinsippet har vi de samme forhold i Norge i dag. Forskjellen ligger i at disse økonomiske krefter i Norge kan kontrolleres og styres av folkevalgte organer. Det kan de ikke i EF. Som medlem må vi oppgi bruk av egne virkemidler når de ikke passer inn i de store linjer som trekkes opp av andre medlemsland. EFs styrende organer er i dag ikke underlagt tilstrekkelig demokratisk kontroll, men flyter på et nivå mellom nasjonalstaten og den påtenkte overnasjonale stat. Vi vinner følgelig lite eller ingen ting ved å si fra oss de styringsmuligheter vi har.

Nei til EF-medlemskap betyr ikke at vi velger isolasjonens vei. Skulle vi få en følelse av å bli isolert, er dette noe andre nasjoner påfører oss, ikke noe vi har ønsket eller valgt. Nei til medlemskap betyr heller ikke nei til samarbeid med EF. I forholdet til EF er et nei ikke ugjenkallelig. Et ja gir oss i praksis ingen muligheter til å treffe en annen beslutning seinere.

EFs uttalte mål er en intim økonomisk og politisk samling. Hvor hurtig dette vil skje, eller hvor omfattende samlingen blir, vet ingen i dag. En formell vetorett kan ikke stoppe denne prosessen. I verste fall kan vi i framtida finne oss selv som en fjern provins i en union med stormaktsambisjoner.

Av disse grunner blir vårt råd til velgerne:
— Stem nei!

en har i seks døgn svevd mellom liv og død på Sentralsykehuset i Rogaland etter sprøyting mot kratt langs veikantene. Mannen — som er fra Egersund — fikk torsdag i forrige uke kvelningsanfall og ble i all hast sendt til sykehus. Han skal nå være på bedringens vei.

Arsaken til sykdommen er påvirkning av et sprøytemiddel Vegvesenet nytter for å stanse veksten av krattskog langs veiene. Giftstoffet er så kraftig at bladene blir brune like etter sprøyting. Middellets fagbetegnelse er MTAP Krattverk, og det blir om natta sprøytet ut i en hundredels fortykning med vann.

NSB-politikk?

Ikke ekstra togsett på Spikkestad-Oslo

NSB rutesforslag for strekningen Spikkestad-Oslo er heller ikke fra juni neste år, i overensstemmelse med de anbefalinger Nærtrafikkomiteens Røykenbaneutvalg kom med.

Utvalget forutsatte et ekstra togsett i rushtida for persontrafikken for denne strekningen.

200 000 kroner. — Dette er kun noe Kvam-bladet.

Aksjon for psykisk og sosial helse

MOT EEC

Konklusjon fra EEC-kommisjonens rapport om regional utvikling fra 1971:

«— Utviklingen av det felles marked har ikke kunnet hindre gapet mellom de fattige og rike regioner i å øke ytterligere . . . og har heller ikke kunnet hindre at sysselsettingsmulighetene spriker enda mer i Fellesskapets ulike regioner.»

Vi gjentar fra Aksjonens opprop: «Ved medlemskap tvinges flere over i pressområdene. Utkantstrøk avfolkes. Miljøet i mange lokalsamfunn brytes ned. De sosiale og psykiske problemer øker.»

Ved medlemskap må vi oppgi viktige nasjonale styringsmidler som kan motvirke en slik utvikling.

STEM NEI!

Handelsavtalen og sjølråderetten

— Undres hva de der inne driver og bestemmer for oss nå...

Stem NEI til EF — og vi får mindre å si i det nye Europa som nå vokser fram.

Stem JA til EF — og vi får mere å si.

Da deltar vi i aktivt samarbeid med 9 andre frie og suverene nasjoner.

Da får vi større muligheter til å bevare og utvikle vår nasjonale egenart — større suverenitet i praktisk arbeid.

Og da får vi en bedre økonomi, som vil sikre oss høyere lønninger og trygder — og bedre muligheter til å støtte landbruk og fiske.

Stem JA - for større sjølråderett

J A!

Kulturarbeidere, kunstnere og pressefolk sier: JA til EF

Arne Abrahamsen, journ.
Björg Abrahamsen, brukskunstner
Jan Abrahamsen, journ.
Oddvar Akselsen, brukskunstner
Oddvar Akselsen, red.
Per Hjort Albertsen, organist
Hans Chr. Almås, journalist
Annelise Alsing, brukskunstner
Ole Alstad, journ.
Arne Altern, red.sekr.
K. E. Amdahl, red.sekr.
Arne Amundsen, tegner
Bjarne Amundsen, fotograf
Jan Amundsen, red.sekr.
Arne Andersen, Operaen
Per L. Andersen, Operaen
Terje Andersen, lystekniker
Gidske Anderson, journ.
Sigbjørn Andersen, journ.
Yngve Andersen, maler
Magnus Anderssen, red.sekr.
Conrad Andler, redaktør
Arvid Andreassen, bokholder
Asbjørn Andresen, redaktør
Jan Andresen, journ.
Kasper Andresen, brukskunstner
Magne Antonsen, journ.
Hans Arnesen, red.
Liv Arnesen, forlagssekr.
Ella Arntsen, red.sekr.
Per Arne, skuespiller
Per Arstad, stillverksjef
Erling Arvola, red.sekr.
Elsa Askeland, journ.
Jan Askeland, museumsdirektør
Bjørn Aslaksen, fotograf
Hjørdis Cappelen Asphaug, sangpedagog
Gerhard Aspheim, musiker
Tore Asplin, journ.
Ellen Auensen, tegner
Hanne Löchstøer Augestad, prog.sekr.
Knut Aunbu, 1. sekr.
Arne Aunaas, journ.
Dagfinn Austad, kulturrådmann
Nan Austin, kostymetegner
Sjur Averholm, redaktør
Tor Axelsen, journ.
F. J. Backer-Grøndahl, forlagsdir.
Conrad Baden, komponist
Inger Baggethun, red.sekr.
Rolf Baggethun, red.
Inge Ø. Bagn, sossjef
Anders Baglien, rep.sjef
Birger Bakke, tegner
Geir Bakke, journ.
Hans D. Bakke, journ.
Signe Bakken, forlagsredaktør
Inger Bang, journ.
Karin Bang, forfatter
Per Bang, forfatter
Asbjørn Barlaup, journ.
Else Barratt-Due, pianist
Stephan Barratt-Due, fiolinist
Ørnulf Bast, billedhugger
Anne Kristina Bastholm
Eigil Beck, konsertdirektør
Normann Beljer, solo-celulist
Magne Belgstad, red.sekr.
Karl Beisland, red.sekr.
Ernold Bellsund, sportsred.
Arne Bendiksen, musikkforlegger
Bernhard Berboim, maler

Karl H. Brox, journ.
Steinar Brox, journ.
Olav Brunvand, red.
Gunnar Brunvoll, operadir.
Reidar Bruu, styreform. Operaen
Bjørn Bryn, progr.instr.
Torstein Bryn, farvekonsulent
Harald Brynildsen, sjefsekr.
Aasmund Brynildsen, forfatter
Bjørn Brøymer, journ.
Einar Braaten, red.sekr.
Karen Aars Bugge, pianist
Sverre Hagerup Bull, forfatter
Sander Y. Bull-Gjertsen, journ.
E. J. Busengdal
B. A. Butenschön, forlagsdir.
Kolbjørn Buoen, skuespiller
Arne Bye, journ.
Carsten Byhring, skuespiller
Kjell Bækkelund, pianist
Bjarne Bø, skuespiller
Knut Bockmann, redaktør
Alf Bøe, mag. art.
Kjell Bøe, journ.
Oskar Bøgeth, red.sekr.
Geir Børresen, skuespiller
Karen B. Børresen, sangped.
Terje Baalsrud, sjefred.
Jørgen W. Cappelen, forlagsbokh.
Jørgen W. Cappelen jr., forlagsbokh.
Ivo Caprino, filprodusent
Arno Caprino, filprodusent
Remo-Carsten Carlsen, sjefsekreter
Lisi Carén, ballettpedagog
Gunnar Helge Carlsen, redaktør
Svein Carlsen, operasanger
Vessa Carlsen, suffior.
Chr. Christensen, sjefred.
Dag Christensen, journ.
Jan Christensen, journ.
Trinelise Christensen, sminkesjef
Arne Christiansen, intendant
Esther Christiansen
Odd Schau Christiansen, red.sekr.
Sigrid Christoffersen, journ.
Siri Christoffersen, journ.
Sverre Christophersen, red.sekr.
Thor C. Conradi, red.
Frank Cook, musiker
Ingeborg Cook, skuespiller
Didrik Cappelen Dahl, red.sekr.
Per Dahl, journ.
Ingeborg Lyssaard Dahl, journ.
Ragnhild Lian Dahl, salgsleder.
Nationaltheatret
Laila Dahlseth, vokalist
Rolf Daleng, koreograf
Aud Dalsegg, interiørarkitekt
Trygve Dammen, billedhugger
Per Damsgaard, red.sekr.
Thorvald David, maler
Uni David-Andersen, brukskunstn.
Ingebrigt Davik, forfatter
Else Dehli, operasanger
Jan van Deurs, pressefotograf
Fredrik Dietrichson, impresario
Herulf Gran Dekka, journ.
Erling Drangsholt, progr.sekr.
Thorstein Dreyer, redaktør
Leif Dubard, progr.sekr.
Arne Durban, billedhugger
Sverre Dybing, maler
Tore Dyrhaug, kulturmedarb.
Sven Ivar Dysthe, designer

Kaj Faale, brukskunstner
Bjørn Gabrielsen, journ.
Ingegerd Galtung, journ.
Rolf Gammeng, musiker
Tone Gammelgaard, journ.
Hanne Gammes, journ.
Noralf Garborg, sanger
Olav Garvik, journ.
Einar Gauslaa, red.
Aslak Gaup, journalist
Ingeborg Geirung, maler
Tommie Giertsen, konsulent
Claes Gill, skuespiller
Liv Gjelsvik, brukskunstner
Asta Gjerding, sanglærer
Nina Gjerdrum, arkitekt
Else Marie Gjerløw, journ.
Ole Gjerløw, journ.
Magnar Gjertsen, journ.
Ola Kr. Gjertsen, red.sekr.
Gerd Gjesdahl, sanger
Bjørn Gjørvingen, red.
Toril Gording, skuespiller
Elsa-Mai Gottschalk, impresario
Per Gottschalk, impresario
Hermann Gran, filmregissør
Ronald Granly, jazzmusiker
Elisabeth Grannemann, skuespiller
Ronnaug Greaker, forlagskonsulent
Ranveig Green, Nationaltheatret
Pedro Grenning, tegner
Ingebjørg Gresvik, pianist
Per Grette, fotograf
Margit Greve, musikk lærer
Joseph Grimeland, billedhugger
Henrik Groth, forlagsdir.
Rolf Grude, brukskunstner
Odd Grüner-Hegge, tidl. operasjef
Torstein Grythe, musikk lærer
Kjell Grønn, arkitekt
Liv Grøttum, lærer
Reidar Gudmundsen, konsulent,
Nationaltheatret
Eigil Gullvåg, red.
Gunnar S. Gundersen, maler
Torstein Gunnarson, prog.sekr.
Arne Vinje Gunnerud, billedhugger
Astrid Gunnestad, journalist
Arne Garrd, journalist
Hans Gaare, lektor

Karl Otto Hoff, jazzmusiker
Ole-Jacob Hoff, redaktør
Mimi Hoff, lektor
Thorolf Hoff, journalist
Thor Hoff, maler
Johan E. Holand, red.
Ruth Holbæk-Hanssen, journ.
Olav Holden, journ.
Odd Hole, journ.
Bjørn Holm, teaterverksmester
Vesla Holm, produksjonsleder
Bjørn Holm-Hansen, red.sekr.
Eva Bull Holter, maler
Rigmor Holter, maler
Aage Holter, professor
Einar K. Holtet, journ.
Cathrine Holst, salgsdisp.
Einar Kr. Holtet, journ.
Reidar Holtvedt, forfatter
Haakon Hopsdal, journ.
Carsten Houstock, 1. konservator
Julius Hopen
Hans Hovet, journ.
Rolf Hovden, progr.sekr.
Laura Hovland, maler
Lennart Hovland, journ.
Karin Hox, skuespiller
Else Hughes, gullsmed
Paul Hughes, gullsmed
Henrik J. S. Huitfeldt, sjefred.
Harald Hulaas, progr.sekr.
Kåre Hunstad, journ.
Elisabeth Hurlen, mag.scient.
Tor Hurlen, dr. philos.
Hans Jørgen Hurum, musikkann.
Tor Husby, journ.
Synnøve Husjord, journ.
Ella Hval, skuespiller
Ellen Sophie Hveem, journ.
Iens Ludvig Høst, forlagsred.
Solveig Høysæter, red.
Daniel Haakonsen, professor
Per Håland, bladstyrer
Knut Haavik, journ.

Lillebil Ibsen, skuespiller
Tancred Ibsen, filmregissør
Karl Ingebrigtsen, journ.
Ivar Ingerød, filmregissør
Arlid Isegg, journ.
Ebba Isene, pianist
Haldis Ingbjart Isene, sangpedagog
Marit Isene, sanger
Ola Isene, skuespiller
Gerd Isern, journalist
Ramon Isern
Arne Iversen, fotograf
Bjørgulv Iversen, journ.
Einar Iversen, jazzmusiker
Helge Iversen, journalist
Johan A. Iversen, red.
Petter R. Iversen, journ.
Ragnhild Iversen, maler

Bjørn Jacobsen, red.
Else-Marie Jacobsen, billedveverske
Fridtjof Jacobsen, red.sekr.
Inger Jacobsen, sanger
Karen Jacobsen, danser
Elise Jakhellin, brukskunstner
Gunnar Jaklin, red.sjef
Bertil Jakobsen, bassist
Bjørn Jamholt, journ.
Siri Jemtland, arkitekt
Henry G. Jenkins, suffior

Ada Kramm, skuespiller
Ilse Kramm, skuespiller
Bjørn Aage Krane, journ.
Simon Kringnes, red.sekr.
Hans Kristiansen, forfatter
Tomm Kristiansen, journ.
Oivind Kristiansen, journ.
Fred Kristensen
Ivan Kristoffersen, red.sekr.
Aage Kristoffersen, pianist
Jan Kristofori, maler
Britt Kroepellien
Gunnar Kroge, red.
Erling Krogh, h.r.adv.
Evelyn Krogh, lærer
Karin Krogh, jazzsanger
Thor von Krogh, journ.
Yngvar Krogh, operasanger
Rigmor Krogh, kostymesjef
Sven Krohn, sjefsekr.
Philip Krømer, musikkforlagsjef
Jacob R. Kühnle, red.
William Kullgreen, maler
Jens Kvale, red.
Torstein Kvaie, journ.
Finn Kvalen, skuespiller
Torgeir Kvalvaag, journ.
Knut Kvigne, journ.
Torhild Kvaal, journ.
Reidun Kvaal, journ.
Einar Munthe Kaas, red.
Grete de Lange, journ.
Kristian Lange, musikksejef
Ivar Langlim, salgsjef
Anders Fr. Langsem, journ.
Bjarne Larsen, konsertmester
Einar Krohn Larsen, journ.
Else Larsen, journ.
Finn Larsen, journ.
Jan Arild Larsen, journ.
John A. Larsen, journ.
Per Gunnar Larsen, red.
Pirkko Liisa Larsen, sanger
Ragnar Larsen, journ.
Ragnar Larsen, red.
Rolf Himberg Larsen, brukskunstn.
Terje N. Larsen, musiker
Thorbjørn Larsen, teatertechniker
Tom Larsen, journ.
Eva Torkleip Larssen, operasanger
Jarle Larsen, journalist
Svein Døve Larssen, red.
Nils Erik Langva, journ.
Lars Larsson, musiker
Erik Lassen, instruktør
Håkon Lavik, journ.
Stein Lea, musiker
Torbjørn Lein, innspillingsleder
Ivar Leinan, rep.sjef
Per Lekanger, scenograf
Knut Leuba, journ.
Mona Levin, skuespiller
Robert Levin, pianist
Sidsel Levin, musikkpedagog
Tove Lewin, teatersekretær
Bjarne Lian, klarinettist
Asterid Liberg, museumslektor
Arne Lie, skuespiller
Bernit Lie, journ.
Bjørn Lie Hansen, operasanger
Knut A. Lie, bokhandler
Trond Lie, skuespiller
Ole Ljørdal, red.sekr.
Astrid Lilleberg, museumslektor
Bjørge Lillelien, red.sekr.

Hans Sundt Monrad jr., bruksk.
Lillemor Monrad, brukskunstner
Helge Hoff Monsen, scenograf
Georg Morgenstjerne, professor
Sigrun Morrigh, lærer
Per R. Mortensen, sjefred.
Irmelin Munck, forfatter
Langertha Munthe, maler
Torun Myhre, forlagsred.
Synnøve Moe Myhrvold, journ.
Rolf Myklebust, red.sekr.
Willy Myklestad, lysmester
Jon Myren, journ.
Alice Mürer, danser
Inge Møller, journ.
Jan Eric Møller, journ.
Mette Møller, danser
Peer Møller, journ.
Kjell Tom Mønnich, journ.
Annemor Møst, red.sekr.
Aage Møst, red.
Olav Maaland, red.

Eigil Nansen, arkitekt
Odd Nansen, arkitekt
Kari Neegaard, musikkmedarb.
Arne Neergaard, plansjef Operaen
Gunnar Nessing, Musikkhøgskolen
Bjørn Øvrum Nielsen, journalist
Charles Nielsen, tekn.sjef Operaen
Jan C. Nilsen, arkitekt
Hans Petter Nilsen, journ.
Leif Nilsen, scenemester
Sverre Nilsen, red.
Leif Gullik Nilsen, avd.sjef
Helge R. Nilssen, journ.
Aasmund Nomeland, revisitor
Hans Nord, filmfotograf
Erling Nordahl, journ.
Per Jonas Nordhagen, dosent
Johan Nordhus, maler
Marit Nordli, operasekreter
Morten Nordmeland, rep.sjef
Lars Nordrum, skuespiller
Reidar Nordvik, red.sekr.
Chr. Norberg-Schulz, arkitekt
Andreas Norland, journ.
Yngvar Numme, musiker
Bjarne Nygård
Odd Nygaard, natted.
Anjo Nylund, journ.
Finn Nyquist, forlagsjef
Gerd Nyquist, forfatter
Jan Nyquist, keramiker
Kai Nyquist, journ.
Alfred Ness, red.
Stig Ness, fotograf
Carl-Jørgen Næsse, red.
Ivar Nørve, skuespiller

Richard Røgeberg, filmregissør
Oystein Røiseland, journ.
Phillip Rønneberg, ansv. red.
Jon Rønning, journ.
Thorbjørn Raaberget, journ.
Anne Louise Råge, danser
Oscar Raaum, sangpedagog

Gunnar Sakshaug, filmfotograf
Gåggå Salvesen, kostymesjef
Tordis Sande, forlagssekretær
Bjarne Sandemose, filmprodusent
Eystein Sandnes, sjefsdesigner
Odd Sandnes, prod. ass.
Tor Sandsdalen, redaktør
Kurt A. Sandvik, journ.
Tom Santtu, scenemester
Finn Saugestad, journ.
Einar Schanke, teaterdirektør
Inge Scheflo, redaktør
Egil Ferman Schei, red.sekr.
Hroar Scheibler, maler
Nic. Schiøll, billedhugger
Knut-Ivar Schjelderup, journ.
Dag Schjelderup-Ebbe, dosent
Christian J. Schou, arkitekt
Amund Schrøder, progr.sekr.
Mentz Schulerud
Astrid Schwab, skuespiller
Tore Segelcke, skuespiller
Bjørn Segrov, journ.
P. Øivind Selvig, redaktør
Thor Bjørn Seland, redaktør
Ingebjørg Sem, skuespiller
Edvard Selvåg, redaktør
Bergljot Brønn Senumstad, bibl.
Helge Senumstad, bibliotekar
Thormod Sigvartsen, journ.
Ole A. Simensen, skuespiller
Olav Simonnaes, kulturred.
Dag Simonsen, inf.sjef, Operaen
Kari Simonsen, skuespiller
Sigmund Simonsen, skuespiller
Mette Sundling Simonsen, suffior
Henning Sinding-Larsen, journ.
Ole Chr. Sjølie, journ.
Per Sjølie, sanger
Frank Skadal, journ.
Tor Skagan, journ.
Randi Skahjem, kostymesjef
Vemund Skard, universitetslektor
Knut Skarland, billedsjef
Enok Skau, fotograf
Ellen Skaug, journ.
Erling Skaug, konservator
Erna Skaug, sanger
Arvid Skauge, filmregissør
Kari Skavlan, brukskunstner
Martin Ski, redaktør
Bernhard Skjeldal, sanger
Walter Skjellum, Operaen
Guttorm Skjerven, pianist
Harald Skogrand, fiolinist
Bjørn H. Skogstrand, teatertechn.
Erik Skogstrøm, redaktør
Bjørn Skovdahl, journ.
Alf Skåum, redaktør
Knut Sletbakk, rep.sjef
Vegard Sletten, redaktør
Eva Sletto, skuespiller
Fernanda Smith, ballettpedagog
Sunniva Smith, maler
Waldemar Smith, pianist
Ingvold Sneve, Nationaltheatret
Marit Sognes, suffior

Arpad Szemes, prod. sekr.
Vibeke Sæther, prod. sekr.
Olav S. Sæther, journ.
Toralf Sætre, forlagsjef
Stein Sættem, journ.
Jan Sodal, operasanger
Sven Sønsteby, tegner
Lars Sørensen
Leif Sørensen, sanger
Aage Sørensen
Kjell Sørhus, red.sjef
Leif Sørhus, Operaen
Egil Sørlie, nyhetsredaktør
Haakon Sørli, maler
Haakon Omejer Sørli, organist
Jan Th. Sørli, Operaen
Tove Søyland, lysassistent

Ragne Tangen, progr. sekr.
Trygve Tangerud, journ.
Ingar Tanum, forlagsbokhandler
Johan Grundt Tanum, forlagsbokh.
Kristen G. Taraldsen, journ.
Lisken Taula, pianist
Anni Thomassen, forlag
Irene Thomsen, skuespiller
Mouche Thomsen, maler
Astrid Thon, presse
Bodil Thon, forlagssekr.
Trygve Thon, journ.
Erik Thorberg, pressefotogr.
John E. Thoresen, journ.
Thore-Erik Thoresen, journ.
Bjarne Thorud, journ.
Alf Thrana, maler
Ludvig Thronsdren, presse
Axel Thue, skuespiller
Kjell Thue, progr.sekr.
Torbjørn Tjernsberg, journ.
Rolf Tofte, journ.
Ivar Tollnes, red.
Asbjørn Toms, skuespiller
Egil Toreng, red.
Kristian Torjussen, maler
Berit Torp, småbarnped.
Harald Torp, sjefred.
Hjalmar Torp, dosent
Terje Torp, sanger
Sigmund Torsteinson, intendant
Tomas Torstvik, journ.
Odd Ragnar Torvik, red.
Seyna Trondsen, maler
Ragnhild Trætteberg, overlærer
Beate Tvedt, prod. ass.
Ørnulf Tvedt-Knudsen, journ.
Kåre Tveit, maler
Nils J. Tveingsberg, designer
Runa Tvetter, journ.
Tore Henning Tvetter, musikktekn.

Janna Ullmann, bokh.medhjelper
Liv Ullmann, skuespiller
Johan Ulstrup, signafor (Operaen)
Aage Ulvik, red.
Per Ung, billedhugger
Geir Uthaug, journ.
Jorleif Uthaug, billedhugger
Margit Uri, pianist
Thorbjørn Ustadeim, direktør
Odd Henrik Vanebo, journ.
Gerd Vangen
Olav Varen, journalist
Kåre Varvin, red.sekr.
Øyvind Vennerød, filmprodusent
Jo Vestly, programsekretær

Hans D. Bakke, journ.
 Sigrun Bakken, forlagsredaktør
 Inger Bang, journ.
 Karin Bang, forfatter
 Per Bang, forfatter
 Asbjørn Barlaup, journ.
 Else Barratt-Due, pianist
 Stephan Barratt-Due, fiolinist
 Ørnulf Bast, billedhugger
 Anne Kristina Bastholm
 Eigil Beck, konsertdirektør
 Normann Beijer, solo-celulist
 Magne Beigstad, red.sekr.
 Karl Beisland, red.sekr.
 Arnold Bellsund, sportsred.
 Arne Bendiksen, musikkforlegger
 Bernhard Beribom, maler
 Andreas Berg, prog.sekr.
 Carl Johan Berg
 Gunnar Berg, journ.
 Kjell Berg, journ.
 Knut Berg, 1. konservator
 Reidun Berg, progr.sekr.
 Rolf Arne Berg
 Eli Bergersen, revisitør
 Odd Bergfald, red.sekr.
 Julie Bergh, journ.
 Totti Bergh, musiker
 Øivind Bergh, kapellmester
 Arild Berggren, red.sekr.
 Hagbart Berglund, red.sekr.
 Jarl Ivar Berg-Olsen, red.sekr.
 Ellen Bering, journ.
 Arnstein Berntsen, kunsthandler
 Kaare Berntsen, kunsthandler
 Kaare Berntsen jr., kunsthandler
 Carl S. Bertelsen, forlagsdisp.
 Othar Bertelsen, oversetter
 John H. Berthung, fotograf
 Peter Bilton, univ.ektor
 Jon Birkeland, red.sjef
 Rie Bistrup, journ.
 Gerhard Bjelland, skuesp.
 Anne Birgitte Bjerke, kunsthandler
 Frank Bjerkehoit, redaktør
 Trygve Bjerkehoit, red.
 Tor Bjerkmann, videotekn.
 Ingrid Bjoner, sanger
 Thor Bjørnstrøm, red.
 O. J. Bønnes-Jacobsen
 Olav Bjørgaas, fiolinist
 Bjørn Bjørk
 Knut Bjørnsen, red.sekr.
 Øistein Bjørnsgaard, pianist
 Steinar Bjørnskaug, red.sekr.
 Svein Bjørnstad, tegner
 Ingrid Blich, musikkped.
 Terje Bogen, Operaens salgssjef
 Kirsten Kaurin Bohwim, filmscript
 Knut Bohwim, filmregissør
 Marit Bolling, skuespiller
 Arne Bonde, redaktør
 Maggin Bonde, journalist
 Hermann Bongard, tegner
 Jens Book-Jensen, teaterdir.
 Birger Boquist, journ.
 Randi Borch, skuespiller
 Thor Bjarne Bore, red.
 Anne Borg, ballettsjef
 Jan Borg, filmfotograf
 Karl Borg, designer
 Victor Borg, forfatter
 Ulf Borge, skuespiller
 Gunnar Borgedalen, teatertekn.
 Odd Borgen, personalsjef Operaen
 Sonny Sem Borse
 Leif Borthen, journ.
 Per Borthen, musiker
 Bjarte Botnen, red.sekr.
 Paul M. Botten, antikvarbokh.
 Odd Brandsøy, red.
 Per Bratland, red.
 Finn Brattskar, journ.
 Eldar Martin Breckan, forlagsred.
 Nurven Bredangen, filmsminkør
 Erik Melbye Brekke, skuespiller
 Arne Brenna, univ.ektor
 Helen Brinchmann, skuespiller
 Jacob Brinchmann, forlagsred.
 Borge Bringsværd sr.
 Borge Bringsværd jr., arkitekt
 Liv Bringsværd, klaverped.
 Per Bronken, instruktør
 Anne Brown, sanger

Aud Dalsegg, interiørarkitekt
 Trygve Dammen, billedhugger
 Per Damsgaard, red.sekr.
 Thorvald David, maler
 Uni David-Andersen, brukskunstn.
 Ingebrigt Davik, forfatter
 Else Dehli, operasanger
 Jan van Deurs, pressefotograf
 Fredrik Dietrichson, impresario
 Herulf Gran Dokka, journ.
 Erling Drangsholt, progr.sekr.
 Thorstein Dreyer, redaktør
 Leif Dubard, progr.sekr.
 Arne Durban, billedhugger
 Sverre Dybing, maler
 Tore Dyrhaug, kulturmedarb.
 Sven Ivar Dysthe, designer
 Trine Lise Dysthe, int.arkitekt
 Rolf Døcker, journ.
 Tore Dornes, red.sekr.
 Edel Eckblad, skuespiller
 Johannes Eckhoff, skuespiller
 Kjell Edlund, progr.sekr.
 Bjarne Egeland
 Erik Egeland, journ.
 Klaus Egge, komponist
 Egil Eggen, journ.
 Inger Eggerud
 Kolbjørn Eide, red.
 Petter Eldet, Festsplillene i Bergen
 Jens Chr. Ek, regissør
 Merete Nissen Ek, sanger
 Jan Ellertsen, Festsplillene i Bergen
 Harald Ellefsen, journ.
 Knut Elstrand, 1. sekretær
 Nell Eltvedt, påkleder
 Anders I. Ellingsen, teaterfrisør
 Søren Emanuelsson, journ.
 Bjarne Engebret, maler
 Randi Engebret, kostymesjef
 Olav Engebretsen, filmregissør
 Evy Engelsborg, skuespiller
 Carl Fr. Engelstad, forfatter
 Eise Margrethe Engen, red.
 Kåre Enger, musiker
 Edvard Enggrav, journalist
 Arnljot Engh, adm.dir.
 Inge Engstrup, red.sekr.
 Victor Engstrøm, grafiker
 Tull Engø, kostymesjef
 Arne Westbye Eriksen, musiker
 Edmund Eriksen, red.sekr.
 Einar Eriksen, rep.sjef
 Eivind Eriksen, fotograf
 Harald R. Eriksen, red.sekr.
 Espen Eriksen, journ.
 Leif Eriksen, journ.
 Ole Eriksen
 Ruth Eriksen, sufflør
 E. A. Espelid, maler
 G. Michael Evans, jour.
 Vibe Falk, skuespiller
 Kåre Fastang, forfatter
 Rita Faye, sanger
 Hans Faye-Lund, journ.
 Ragnhild Fearnley, litteraturann.
 H. Gabriel Finne, ark.
 Edvin Finstad, journ.
 H. Chr. Finstad, journ.
 Kyrrer Fjeld, journ.
 Asbjørn Fjeld-Andersen, journ.
 Lise Fjeldstad, skuesp.
 Øivind G. Fjeldstad, pianist
 Terje Fjærn, musiker
 Inger Flood, maler
 Dag Fluge, organist
 Agathe Fodstad, journ.
 Jens Folkman, reklamasesjef
 Anders Forfang, journ.
 Annelse Foss, brukskunstner
 Birthe Foss, balletann.
 Wenche Foss, skuespiller
 Kari Fossum
 Sigvart Fotland, pianist
 Anne Karine Fredriksen, pianist
 Ellen Fredriksen, journ.
 Terje Fredriksen, pianist
 Jacob Fredriksen, journ.
 Egil Frostmann, sanger
 Randi Frønsdahl, balletped.
 Harry Frøysland, journ.
 Cath Først, arkitekt
 Ingem. Fænn, sjefred.

ens Hagland, red.sekr.
 Reidar Halden
 Erling Hall-Hofso, redaktør
 Einar Halle, journ.
 Alf Hallgren, skuespiller
 Marit Halset, skuespiller
 Størk Halstensen, journ.
 Hans Halvorsen, farvekonsulent
 Hans Halvorsen, interiørarkitekt
 Stein Grieg Halvorsen, skuespiller
 Wenche Hambro, balletkritiker
 Gunne Hammarstrøm, journ.
 Hans I. Hammervik, journ.
 Leif Hammerlund, bokhandler
 Even Trygve Hansen, filmfotograf
 H. C. Hansen, journ.
 Henry G. Hansen, journ.
 Kåre Hansen, nyhetsredaktør
 Lasse Hansen, jazzmusiker
 Liv Nordeng Hansen, brukskunstn.
 Roar Hansen, journ.
 Sten Hansen, red.
 Tor Erling Hansen, red.
 Inge Didrik Hanssen, journ.
 Else Marie Hansson, Norsk Kunst-
 nerråd
 Knut M. Hansson, skuespiller
 Torsten Harboe, professor
 Harry Harsson, red.
 Alf Hartmann, journ.
 Rino Harweg, maler
 Jens Hasselberg, repetitør
 Gurid Hasselø, journ.
 Trond Hattrem, fotograf
 Erik Hauan, filmfotograf
 Roar Haug, arkitekt
 Stein Haugan, red.sekretær
 Arnold R. Hauge, redaktør
 Tor Hauge, jazzmusiker
 P. Chr. Haugen, red.
 Halstein Haugen, journ.
 Harald Haugen, natted.
 Karin Haugen, journ.
 Kjell Haugen, jazzmusiker
 Arnold Haukeland, billedhugger
 Marit Haukom, journ.
 Gøril Havrevold, skuespiller
 Kristian Hefte, skuespiller
 Oddvar Hegge, red.sekretær
 Jone Heggenhougen, forlagsred.
 Finn Hegle, arkitekt
 Kaare Hegle, teatermaler
 Leif Hegvold, kontorsjef
 Jean Heiberg, maler
 Lita Heiding, red.
 Olav Heier, journalist
 Rolf Heiestad, sjefsekr.
 Bjørn Heimar, red.
 Kari Heimlund, red.sekr.
 Rigmor Heistø, hornist
 Knut Helbak, fotograf
 Vibeke Helgesen, journ.
 Ellif Helland, maler
 Lars Hellberg, journalist
 Egil Helle, red.
 Charlotte Bloch Hellum, keramikker
 Truls Hellweg, jazzmusiker
 Liv Hennem, univ.ektor
 Sigurd B. Hennem, red.
 Halvor Henriksen, journ.
 Herman Henriksen, journ.
 Knut Hergel, sceneinstruktør
 Arne Hermansen, musiker
 Ragna Herrestad, journ.
 Harald Herresthal, organist
 Sverre J. Herstad, red.
 Arne Herstrøm, journ.
 Anne-Sofie Hestmark
 Audun Hetland, tegner
 Marius Heyerdahl, billedhugger
 Mona Annan Hide, sufflør
 Liz Hildkirk, produksjonsleder
 Morten Hiorth, brukskunstner
 Erling Hirsti, journ.
 Reidar Hirsti, red.
 Carl Otto Hjersing, journ.
 Thor Hjorth-Jenssen, skuespiller
 Odd Hjort-Sørensen, forfatter
 Gro Hoel, Operaen
 Merete Lie Hoel, journ.
 Bjørn Hoelseth, programsekr.
 Brynjar Hoff, oboist
 Johannes Hoff, musiker
 Karl Ottar Hoff, tegner

Bjørn Jacobsen, red.
 Else-Marie Jacobsen, billedveverske
 Fridtjof Jacobsen, red.sekr.
 Inger Jacobsen, sanger
 Karen Jacobsen, danser
 Elise Jakhellin, brukskunstner
 Gunnar Jaklin, red.sjef
 Bertil Jakobsen, bassist
 Bjørn Jamholt, journ.
 Siri Jemtland, arkitekt
 Vera Jenkins, sufflør
 Ellen Marie Jensen, journ.
 Jan E. Jensen, journ.
 Einar Jensen, red.
 Solveig Jensen, sanger
 Tore Jensen, jazzmusiker
 William Jensen, designer
 Annelise Jensvoll, journ.
 Kjell A. Johannessen, journ.
 Kjell Erhard Johannessen, journ.
 Tore Johannessen, journ.
 Thorbjørn Lindhjem, operasanger
 Magni Lind-Nilsen, musikkpedagog
 Syver Linna, journ.
 Willy Liverud, journ.
 Erik Loe, red.
 Eva Lorentzen, cand.mag.
 Olav Lothe, journ.
 Else Marie Lund, sanger
 Knut H. Lund, billedhugger
 Lilleba Lund, sanger
 Liv Lund, maler
 Thoralf Lund, journ.
 Unni Lund, maler
 Birger Lundby, fiolinist
 Eva Lunde, skuespiller
 Ferdinand Lunde, maler
 Scott Lunde, musiker
 Ase Asp Lunde, maler
 Jan Rolf Ludvigsen, journ.
 Inge Lutsberg, produksjonsfullm.
 Leo A. Lyche, arkitekt
 Aksel Lydersen, professor
 Oddleiv Lygre, journ.
 Kjell Lynau, red.
 Kaare Fr. Lyng, red.
 Guri Lysell, danser
 Guttorm Lyshagen, journ.
 Kaare Løchen, red.
 Fridtjov D. Lødrup, forlagsred.
 Thorleif Løken, red.

Georg Løkkeberg, skuespiller
 Rolf Løvaas, prog.sekr.
 Erik Laache, journ.
 Kari Karlson, filmfotograf
 Kjell Karlson, musiker
 Per Karlson, parykkmaker
 Olav Kaste, forfatter
 Audun Kayser, pianist
 Jan Henrik Kayser, pianist
 Halfdan Kielland, forlbokhandler
 Johan H. S. Kippenbroeck, tegner
 Johanne Grieg Kippenbroeck, journ.
 Even Kirkenær, pedagog
 Jorunn Kirkenær, ballettpedagog
 Unni Kirkvaag, journ.
 Grete Prydz Kittelsen, brukskunstn.
 Elsa Kjelland-Mørde, red.
 Torunn Kjelland-Mørde, red.
 Per Arne Kjos, journ.
 Odd Kjus, red.sekr.
 Gerd Kjolaas, ballettpedagog
 Tom Klausen, oboist
 Kåre Kleivan, red.sekr.
 Rolf Kluge, red.
 Lasse Klæboe, journ.
 Morten A. Klæbo, fotojourn.
 Hans Knap, arkitekt
 Eva Knardahl, pianist
 Thor Knudsen, red.
 Annelise Knudtzon, brukskunstn.
 Jon Kojen
 Per Kokvold, journ.
 Kaare Kolstad
 Siss Først Kolstad, journ.
 Stener Kolstad, forlagsred.
 Gudrun Kongelf, maler
 Lillemor Kongsøre, journalist
 Wenche Koren, billedveverske
 Oddvar Korne, red.
 Gustav Kramer, jazzmusiker

Ivar Leinan, rep.sjef
 Per Lekanger, scenograf
 Knut Leuba, journ.
 Mona Levin, skuespiller
 Robert Levin, pianist
 Sidsel Levin, musikkpedagog
 Tove Lewin, teatersekretær
 Bjarne Lian, klarinettist
 Asterid Liberg, museumslektor
 Arne Lie, skuespiller
 Bernt Lie, journ.
 Bjørn Lie Hansen, operasanger
 Knut A. Lie, bokhandler
 Trond Lie, skuespiller
 Odd Lien, red.
 Astrid Lilleberg, museumslektor
 Børge Lillelien, red.sekr.
 Aase Lilleskaret Haugstad, forf.
 Geir Lillesund, red.
 Agdi Lind, red.sekr.
 Gerd Lind, bestyrerinne
 Sverre Lind, ass. musikksekr.
 Tore Lindbekk, professor
 Einar Linderud, red.
 Thorbjørn Lindhjem, operasanger
 Magni Lind-Nilsen, musikkpedagog
 Syver Linna, journ.
 Willy Liverud, journ.
 Erik Loe, red.
 Eva Lorentzen, cand.mag.
 Olav Lothe, journ.
 Else Marie Lund, sanger
 Knut H. Lund, billedhugger
 Lilleba Lund, sanger
 Liv Lund, maler
 Thoralf Lund, journ.
 Unni Lund, maler
 Birger Lundby, fiolinist
 Eva Lunde, skuespiller
 Ferdinand Lunde, maler
 Scott Lunde, musiker
 Ase Asp Lunde, maler
 Jan Rolf Ludvigsen, journ.
 Inge Lutsberg, produksjonsfullm.
 Leo A. Lyche, arkitekt
 Aksel Lydersen, professor
 Oddleiv Lygre, journ.
 Kjell Lynau, red.
 Kaare Fr. Lyng, red.
 Guri Lysell, danser
 Guttorm Lyshagen, journ.
 Kaare Løchen, red.
 Fridtjov D. Lødrup, forlagsred.
 Thorleif Løken, red.

Ellinor Rafaelsen, journ.
 Trygve Ramberg, redaktør
 Eva Ramm, forfatter
 Peeter Rammo, programsekretær
 Lars Ragnvaldsen, organist
 Ørnulf Ranheimstøer, tegner
 Gunnar Ravnsborg, 1. lærer
 Arne Refshal, red.sekretær
 Anne Mai Refsnes, journ.
 Inger Anne Refsnes, skolestyrer
 Olav Refsem, Nationaltheatret
 Rolf Reiersen, Operaen
 Thomas Reinkjøp, NRR-sekretær
 Odd Reis, lokalredaktør
 Odd Remen, skuespiller
 Ane Grete Reppe, teatermaler
 Hanne Revheim, lærer
 Tor Arne Revheim, arkitekt
 Johs. Rian, maler
 Inger-Anne Ribu, journ.
 Tor Richevoldsen, presse
 Paal Rieher, prod.sjef
 Chr. Rieber-Mohn, journ.
 Sven B. Riis, presse
 Sidsel Grieg Riisnes, journ.
 Thale Gjessing Riisøen, konserv.
 Sverre Riisøe, prest
 Rolf Riktor, red.sekr.
 Håkon Ringdøl, redaktør
 Jartrud Ringdøl, sanger
 Odd Rinnan, progr.sekr.
 Alf E. Rippe, journ.
 Johs. M. Rivertz, komponist
 Frank Robert, skuespiller
 Knut Roen, journ.
 Arne Roer, journ.
 Charles B. Middelthon, journalist
 Marie-Louise Middelthon, maler
 Signe Middttun, påkledersekr.
 Sverre Mitsem, red.
 Gunvor Mjelva, sangpedagog
 Sonja Mjoen, skuespiller
 Anne Kjellrun Moe, bibliotekar
 Gunnar Moe, journ.
 Mailis Moe, sanger
 Ole Moe, red.
 Trond Moe, arkitekt
 Wilhelmine Moe, forlag
 Arve Moen, red.
 Monica Moer, kulturmedarb.
 Agnethe Mohn, konservator
 Svein Molaug, museumsdir.
 Hans Sundt Monrad, brukskunstner

Aslaug Odd, forlagssekretær
 Rolf Arne Odlin, journ.
 Lars J. Odland, red.
 Ingunn Ofstad, red.sekr.
 Finn Audun Oftedal, dirigent
 Hallgeir Oftedal, red.sekr.
 Asmund Oftedal, kultursjef
 Arne Thomas Olsen, teatersjef
 John Olsen, journ.
 Kjell Normann Olsen, red.sekr.
 Sverre I. Olsen, journ.
 Truls Olsen, produksjonsleder
 Leif Omdal, regissør
 Bent Opsanger, journ.
 Arve Opsahl, skuespiller
 Rolf Orheim, journ.
 Hans Christian Oset, red.
 Thor Osland, red.
 Svein Johs. Ottesen, journ.
 Sigrun Otto, skuespiller
 Sissel Page, oversetter
 Torleif Parsli, lymester
 Kåre Pedersen, journ.
 Inger Pedersen, journ.
 Kjell Pedersen, journ.
 Finn Pentzen, arkitekt
 Inger Johanne Petersen, bruksk.
 Kjell Petersen, brukskunstner
 Bjørn Pettersen, journ.
 Clara Hofmann Pettersen, 1. sekr.
 Kåre Pettersen, sanger
 Lauritz Pettersen, museumsdir.
 Rigmor Bølstad Pettersen, sanger
 Nancy Pihlfeldt, red.
 Leif E. Plahter, 1. konservator
 Lita Prahll, kostymesjef
 Kåre Prytz, forfatter
 Alex Qvale, brukstkunstner

Bernhard Skjeldal, sanger
 Walter Skjelium, Operaen
 Guttorm Skjerven, pianist
 Harald Skogrand, fiolinist
 Bjørn H. Skogstrand, teatertekn.
 Erik Skogstrøm, redaktør
 Bjørn Skovdahl, journ.
 Alf Skåum, redaktør
 Knut Sletbakk, rep.sjef
 Vegard Sletten, redaktør
 Eva Sletto, skuespiller
 Fernanda Smith, ballettpedagog
 Sanniva Smith, maler
 Waldemar Smith, pianist
 Ingvold Sneve, Nationaltheatret
 Marit Sognes, sufflør
 Odd Sognes, lymester
 Gerd Stognar, journ.
 Sverre Stang, natted.
 Aase Strømstad, forfatter

Janm Aage Sohlberg, revisitør
 Hilfrid Solbakken
 Aage Solbakken, dosent
 Gunnar Solberg, 1. revisitør
 Ove Solberg, journ.
 Eva Solheim, operasanger
 Gunnar Solheim, overlysmester
 Nora Solheim, journ.
 Sverre Solheim
 Hans Solum, redaktør
 Øistein Sommerfeldt, komponist
 Bjørn Sotthberg, skuespiller
 Einar H. Spang, journ.
 Michael Grundt Spang, red.sekr.
 Victor Sparre, maler
 Unni Spørck, journ.
 Waldemar Stabell, maler
 Elly Joyce Stang, bibliotekar
 Gudmund Stang, univ.ektor
 Helge Stavik, journ.
 Torstein Stavnhaugen, fotograf
 Gunnar Stavseth, journ.
 Reidar Stavseth, ansvarsh. red.
 Halfrid Stavseth, bibliotekar
 Jan Stedje, journ.
 Birger Normann Steen, journ.
 Einar Steen-Nøkleberg, pianist
 Nils Steinrimsen, kreativ leder
 Olaus P. Stenberg, journ.
 Kjell Stenmarck, journ.
 Håkon Stenstadvoll, maler
 Ingeborg Stenstadvoll
 Elisabeth Vogt Stenstadvollen
 journ.
 Cecil Chr. Stephansen, journ.
 Elsa Stokke, operaen
 Ole Kr. Stokke, red.sekr.
 Tor Stokke, skuespiller
 Jørn Storeng, journ.
 Arnfinn B. Storakaas, filmprodusent
 Tone Storstein, musikkpedagog
 Arne Strand, journ.
 Odd Strand, red.sekr.

Oddvar Strand, forlagskonsulent
 Rolf Strande, red.sekr.
 Ellif Straume, progr. sekr.
 Carl Struve, skuespiller
 Alf Sture, interiørarkitekt
 Gunnvor Sture, brukskunstner
 Stein Støa, fotograf
 Aagot Støkken, sanger
 Knut Roen, journ.
 Anne Merete Sundberg, danser
 Kari Sundby, skuespiller
 Svein Sundby, jazz-musiker
 Trygve Sundbø, journ.
 Kaare Sunde, maler
 Birger Sundt, redaktør
 Willy Svarverud, kinodirektør
 Leif Sveen, redaktør
 Maame S. Svendsen, red.sekr.
 Håkon Sverre, arkitekt
 Sante Sverre, redaktør
 Ola Sværen, jazz-musiker
 Ragnar Swensen, bokhandler
 Tor Sylte, journ.
 Roger Synstad, journ.
 Asbjørn Syslak, organist
 Harald Syvertsen, journ.

Elsa Lystad, skuespiller
 Per Lekang, scenograf
 Ruth Lagesen, pianist

Janna Ullmann, bokmehjelper
 Liv Ullmann, skuespiller
 Johan Ulstrup, signalør (Operaen)
 Aage Ulvik, red.
 Per Ung, billedhugger
 Geir Uthaug, journ.
 Jørleif Uthaug, billedhugger
 Margit Uri, pianist
 Thorbjørn Ustadeim, direktør
 Odd Henrik Vanebo, journ.
 Gerd Vangen
 Olav Varen, journalist
 Kåre Varvin, red.sekretær
 Øyvind Vennerød, filmprodusent
 Jo Vestly, programsekretær
 Vesla Vetlesen, brukskunstner
 Anne Cath. Vestly, forfatter
 Jens Vilfrance, journ.
 Tjøstolv Vittersø, journ.
 Jan Voigt, direktør
 Asta Voss, skuespiller
 Hartvig Vøhle, tegner
 Øistein Vogt, organist

Aage Wallin, konsertmester
 Brit Fuglevaag Warsinski, billed-
 veverske
 Ryszard Warsinski, maler
 Frank Wathne, maler
 Arild Wegener, redaksjonssekretær
 Anne Marie Weidemann, journ.
 Jacob Weidemann, maler
 Sjerri Welhaven, billedhugger
 Ulf Wencaard, skuespiller
 Erling Westher, musikkannemelder
 Hanna Marie Weydahl, pianist
 Rachel Weyererang, brukskunstner
 Svein Wickstrøm, skuespiller
 Halfdan Wiberg, arkitekt
 Per Wiedswang, informasjonssekr.
 Jan Wiese, ass. forlagsdirektør
 Sofie Helene Wieret, redaktør
 Knut Wieret, skuespiller
 Gerd Wiik, skuespiller
 Tone Wikborg, 1. konservator
 Lars Wikdahl, avd.sjef
 Kirsti Wilhemsen, musikkbibl.
 Kaare Wilhelmsen, redaktør
 Leif J. Wilhelmsen, eksredaksjonssekr.
 Hans Willberg, tapetsermester
 Urban Willumsen, farvekons.
 Leif Wilthil, pianist
 Bendt Winne, interiørarkitekt
 Marion Winne, brukskunstner
 Carsten Winter, skuespiller
 Ola Winer, filmregissør
 Ellen Wisman, journ.
 Hannemor Wolfberg, revisitør
 Knut Wold, journ.
 Leif Wold-Karlson, journ.
 Dag Worm-Müller, journ.
 Inger Worren, skuespiller
 Svein Wåtsveen, fotograf

Julius Ytterborg, redaktør
 Harald Ødegård, musiker
 Johan Olan, pianist
 Harald Oie, journ.
 Anfinn Oien, rektor
 Per Oien, fløytist
 Susanne Øgaard, maler
 Knut Orvig, skuespiller
 Leif Østby, I. konservator
 Rolf Østby, I. repetitør
 Sverre Østhaugen, journ.
 Per Orjan Østvik, journ.
 Yngvar Østvedt, Nationaltheatret
 Geir Øvrevik, journ.
 Knut Øvrum, journ.
 Tnerid Øvre, skuespiller
 Øystein Øystaa, informasjonssekr.

Peer Aaeng, redaktør
 F.M. Aldstedt, ansvarsh.red.
 Kjetil Aambø, journ.
 Ragnar Aamodt, red.sekretær
 Ville Aarseth, maler
 Brynjulv Aartun, fotograf
 Ulf Aas, tegner
 Kjell Aaserud, journ.
 Dagfinn Aass, red.sekretær

Dette lynopprop har samlet 1200 underskrifter på 5 — fem — dager

Hvem kommer, hvem går, hvem sitter?

Av
Arve Solstad
og
Arne Finborud

Hvis
NEI

Thorbjørn Berntsen, coming man i LO.

Regjeringen Trygve Bratteli innleverer sin avskjedssøknad til Kongen etter at Stortinget har trådt sammen. Landsstyremøtet i Arbeiderpartiet kan ikke endre den politiske situasjon etter et nei-flertall når det kommer sammen torsdag i neste uke. Regjeringen har gjort et definitivt utspill når det gjelder regjeringens første fase.

Ingen kan likevel se bort fra teorien om at Trygve Bratteli igjen kan bli kalt til Kongen under krisens videre gang, eller på et seinere tidspunkt før valget i 1973. Et nei blir likevel Trygve Brattelis største politiske nederlag, også et nederlag for DNA. Regjeringsledelsen forsvinner, men dermed er det ikke sagt at man automatisk får en debatt om partiledelsens stilling. Trygve Bratteli står uhyre sterkt i tillitsmannskadrene. Det er utenkelig at et landsmøte i DNA løper storm mot hans person og lederskap så lenge han viser en bevisst vilje til å beholde sin posisjon. Men rundt i selve ledersirkelen står tillitsmenn for fall, i første rekke partisekretæren Ronald Bye, som mer enn noen annen har stått som representant for den hardkokte agitasjon og som har avdekket vesentlige svake sider ved sitt lederskap. Trygve Bratteli går tilbake som stortingsgruppens formann. Guttorm Hansen flyttes ned på plassen hvor hans egenskaper har de beste muligheter for å utfolde seg, viseformannens.

Kampen om lederskapet vil på lengre sikt bli langt hardere i

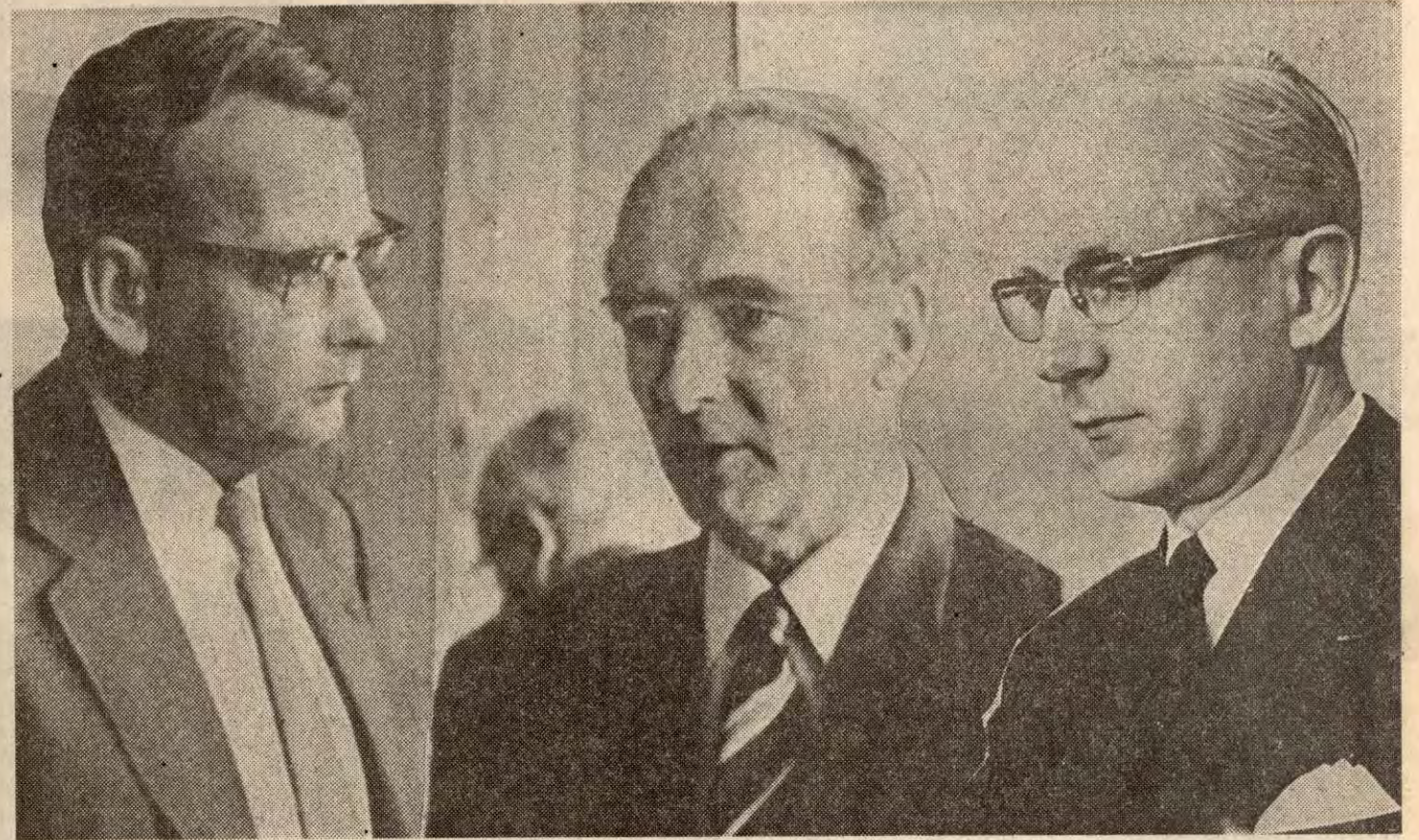
Landsorganisasjonen. Enkelte iakttakere har ofte hevdet at EF-kampen i LO har et sterkt innslag av maktkamp om ledelsen. LO-kongressen vil få en noe annen sammensetning i 1973. Her blir ønsket om utbytting sterk, men treggheten i organisasjonsstrukturen og mangel på framtrædende lederskap i nei-flokken er de største hindringene.

Helge Seip står mest utsatt til av samtlige partiledere uansett utfall. Men ved et nei har allerede Stavanger Aftenblad påpekt på lederplass at dette må få konsekvenser for Venstres formann. Dette er neppe uttrykt ut fra taktiske hensyn, men oppfattes av de fleste som en realistisk analyse. Venstres formann, som kom i mindretall i landsmøte og landsstyremøte, og som selv har vært meget ivrig i å understreke nødvendigheten av regjeringens avgang ved et nei-flertall, har spilt fra seg de fleste kort i en slik situasjon. Han vil heller neppe ha noe sterkt personlig ønske om å lede Venstre etter et nei.

De tomme plassene kan også bli problematiske i vårt embetsverk. Situasjonen er faktisk grotesk i Utenriksdepartementet, hvor mange ledende embetsmenn vil eller må omplasseres for at systemet skal kunne fungere troverdig under en ny politisk ledelse. Her kommer nye ansikter på de fleste poster som gjelder de nye forhandlinger med EF.

Hvem som kommer i regjeringssposisjon, har så vært kampanjens store taktiske spørsmål. Omfattende propagandaframstøt og nesevise spørsmål ved hver eneste korsvei har ikke avklart regjeringssposisjonene og slett ikke person-problemet med statsministerstillingen.

To navn brukes og misbrukes, Per Borten og Hallvard Eika. Begge kan være kandidater dersom det skal dannes en ordinær mindretallsregjering med utspring

Regjeringen går av ved et Nei-flertall. Utenriksminister Cappelen forlater Regjeringen i alle fall. Hans etterfølger blir trolig Kleppe.

fra partier som har gått mot medlemskap. Bortens svakhet, ja faktisk umulighet, som leder for et team som kan komme til å omfatte tidligere regjeringsskoleger, er så åpenbar at man har utnyttet forholdet maksimalt i annonser fra JA til EF. I første rekke vil det være opp til Senterpartiet å avgjøre hvor hardt man skal presse Borten fram til lederposisjonen. De taktiske overveielser kan komme til å gå i den retning at det gjelder å finne

fram til en politiker som også kan gi en håndrekning til venstrefløyen i Arbeiderpartiet.

Hallvard Eika var så vidt i bildet som statsministerkandidat under mellomspillet i mars i fjor, men ble ikke akseptert av Senterpartiet. Denne gangen kan situasjonen være en annen. Men vi kan ikke utelukke muligheten for at budet til slutt igjen går til regjeringen Bortens grand old man, Kjell Bondevik.

Det mest sannsynlige er at

vanskeligheten med å danne en regjering av mellompartiene blir så stor at eneste utveien vil være en form for samlingsregjering. Den vil bli dominert av Arbeiderpartiet, som i mellomtida har kommet over den verste skuffelsen etter valgnederlaget.

I Arbeiderpartiet vil EF-motstanderne etter hvert måtte få en sterkere posisjon, selv om det vil ta en viss tid. Nominasjonsprosessen neste år vil være det avgjørende gjennombruddet. Ingen vil

for alvor tro at partiledelsen ved et nei-flertall kan sette i gang heksejakt på EF-motstandere og radere dem ut av Stortinget. Da er faren for partispenning overhengende. I LO vil Thorbjørn Berntsen bli en sterk utfordrer til det nåværende lederskap.

Venstre skal ha landsmøte allerede i november, og Hallvard Eika vil ha en sterk posisjon ved et nei-flertall. Da vil også Gunnar Garbos framtid i partiledelsen være sikret.

Hvis
JA

Ved et Ja-flertall fortsetter regjeringen Bratteli, i alle fall foreløpig. Men det betyr ikke at vi ikke kan vente personsifter i kabinettet.

Utenriksminister Andreas Cappelen skal ganske klart ha uttrykt ønske om å gå av etter folkeavstemningen uansett utfall, og det synes også på det rene at det blir handelsminister Per Kleppe som overtar etter ham. Dermed må det ombelegninger til, og Bratteli vil trolig benytte anledningen til å plassere ytterligere en kvinne i sitt kabinett. I faresonen er dessuten

Korvald, og det er ingen tvil om at Kåre Kristiansen i tilfelle vil bli den og Korvalds etterfølger.

I Venstre vil situasjonen være uklar, fordi Hallvard Eika under enhver situasjon vil ha en sterk posisjon. Mer usikker er Gunnar Garbos skjebne, både i partiet og på Stortinget. Hans store utfordrer vil være Magne Lerheim, — også på det lokale plan i det nye Hordaland fylke. Lerheim har satset hele sin politiske framtid på et ja-flertall, Ole Myrvolls navn vil igjen komme inn i diskusjonen om de høyeste partistillingene ved et ja-

møte? Uten tvil vil det fra enkelte hold komme krav om utrensning, i stortingsgruppa. Men Trygve Bratteli vil kunne bli det modererende og samlende element, og rundhåndet dele ut tilgivelse. Ja, ikke bare det, han vil også måtte gi EF-motstanderne rimelige arbeidsmuligheter innad i partiet. Noe annet er utenkelig hvis partienheten skal bevares. Gjennom AIK er det skapt et organisatorisk grunnlag som kan stå parat til bruk i en tilspisset situasjon innad i partiet. I løpet av en intens valgkamp med harde utfall, til dels av personlig karakter, er det også skapt en solidaritet mellom EF-motstanderne i Arbeiderpartiet og LO som kan

HVIS JA

Venstres formannstrio står splittet i EF-saken. Hallvard Eika blir sterk utfordrer til Helge Seip, men står sterkt i partiet også ved Ja-flertall. Gunnar Garbos politiske framtid kan være usikker hvis det blir Ja-flertall.

Utenriksminister Andreas Cap-pelen skal ganske klart ha uttrykt ønske om å gå av etter folkeavstemningen uansett utfall, og det synes også på det rene at det blir handelsminister Per Kleppe som overtar etter ham. Dermed må det ommøbleringer til, og Bratteli vil trolig benytte anledningen til å plassere ytterligere en kvinne i sitt kabinett. I faresonen er dessuten justisminister Oddvar Berrefjord, av grunner som ikke har noe med EF-saken å gjøre.

Den partilederen som sitter løst i sadelen ved et Ja-flertall er Lars

uklar, fordi Hallvard Eika under enhver situasjon vil ha en sterk posisjon. Mer usikker er Gunnar Garbos skjebne, både i partiet og på Stortinget. Hans store utfordrer vil være Magne Lerheim, — også på det lokale plan i det nye Hordaland fylke. Lerheim har satset hele sin politiske framtid på et ja-flertall, Ole Myrvalls navn vil igjen komme inn i diskusjonen om de høyeste partistillingene ved et ja-flertall. Han vil trolig stå parat til å bli stortingsmann neste år, samme år som hans funksjonstid som Bergensordfører løper ut.

Hva slags framtid går så EF-motstanderne i Arbeiderpartiet på.

Uansett utfallet av et nasjonalt politisk slagsmål, er det alltid noen som beholder sine posisjoner, noen som kommer ut av striden uten blåeye. De helgarderte eksisterer også som et fenomen i EF-striden. Fremst i rekken står

Høyres desiderte lederskikkelse, Kåre Willoch. Ingen endringer av hans formelle posisjoner vil komme på tale. Høyre har ingen grunn til å bebreide hans atferd under kampanjen hvor han visstnok også har hatt god oppslutning under sine møter. Han har

kjempet i første rekke, men aldri ble han kampanjens sentrale figur. Det ønsket verken han eller hans strateger. Men selv om hans posisjon ikke skifter, vil den under begge alternativer være like langt fra maktens sentrum. Han har selvfølgelig avskåret seg

og sitt parti fra enhver regjeringsmulighet, til og med i et mer langsiktig perspektiv. Etter et ja må Arbeiderpartiet og Høyre distansere seg fra hverandre, etter et nei er det Høyre som må ta plass lengst fra maktens sentrum. Den innflytelse som høyre-

kraftene i norsk politikk da kan og vil måtte øve, kommer fra næringsorganisasjoner som vil være interessert i den best mulige handelsavtale for Norge. På Høyre-toppen vil Kåre Willoch kunne sitte trygt og sitere seg selv i den videre debatt. Hans

manøvreringsmuligheter er minimale.

Senterpartiet beholder Per Borten som sin leder. I ham er det vilje til bevegelse under alle omstendigheter. Viljen til revansj har vært så sterk og kontakten med grasrota så overbevisende at ingen i øyeblikket kan rokke ved hans formelle stilling. Endring i hans status vil ingen velgere forstå, uansett hvordan hans noteringer er på den parlamentariske børs. Borten får også muligheten til å sitere seg selv og andre.

Finn Gustavsen er leder for det tredje partiet hvor det ikke har hersket noen uenighet i EF-saken. Det farlige for ham er likevel det oppsiktsvekkende faktum at han ble kampanjens mest anonyme partileder. Opposisjonen i Arbeiderpartiet har fullstendig over-

skygget det etablerte SFs innsats. Det skyldes også at SF frivillig valgte bakspillerens rolle. Finn Gustavsen kan nå bare sitte og håpe på å fange opp misfornøyde og frustrerte arbeiderpartivelgere. Sosialistisk Folkeparti har ikke noe annet og bedre navn til å ønske dem velkomne, heller ikke når det gjelder mulighetene for en framtidig representasjon i Stortinget. Finn Gustavsens come back på den politiske arena utmerker seg verken ved kraft eller initiativ, heller ikke ved fornyelse. Men i kamposisjon forblir han uansett, fram til stortingsvalget.

De mest helgarderte lederskikkelsene finner vi i næringsorganisasjonene. Verken Johan T. Toft i Norges Fiskarlag eller Jan E. Mellbye i Norges Bondelag har hatt vanskeligheter med å samle organisasjonen. De har heller ikke utsatt seg for ekstra kritikk på grunn av en overdramatisk og vulgær kamp for sin linje. De sitter trygt og vil forvalte ansvaret uansett utfallet.

De sitter trygt

Johan J. Toft har Fiskarlaget bak seg uansett valgutfall

... og Bondelaget vil støtte Mellbye.

Kåre Willochs lederposisjon i Høyre er trygg uansett valgutfall.

Per Borten sitter trygt i Senterpartiet uansett

... det samme gjør Finn Gustavsen i SF.

Et NEI er sjansespill.

Hvis Norges befolkning avviser medlemskap i EF, betyr det at vår situasjon vil være preget av en uendelig rekke med åpne spørsmål – slik som disse:

1. Hvordan skal vi klare å erstatte de store eksportmarkeder vi selv stenger oss ute fra?

Disse markeder er av avgjørende betydning for en overveiende del av Norges industri.

2. Hvordan skal vi sikre de arbeidsplasser som kommer i fare?

Hvordan skal vi trygge fremtiden for utkantområdene, hvor arbeidslivet på forhånd har det vanskeligst?

3. Hvordan skal vi ta vare på vår største eksportnæring, skipsfarten?

Når vi har stilt oss selv på gangen ved å si nei, mister vi også innflytelse på internasjonal skipsfartspolitik.

4. Hvem vil på lang sikt bli våre allierte i militær og utenrikspolitisk sammenheng?

Et nei til EF vil bety et avgjørende brudd med det

samarbeid vestover som har vært Norges klare politikk helt siden annen verdenskrig.

5. Hvilken regjering får vi etter 25. september?

Er det rimelig å forlange at en regjering vil sitte etter å ha fått et nei fra folket på en politikk den enstemmig går inn for? Hvem skal overta de nye forhandlingene med Fellesskapet som da må komme?

6. Hvilke beslutninger vil bli truffet over hodet på oss?

Ved å stille oss utenfor EF avskjærer vi oss selv muligheten til å være med på å treffe viktige beslutninger som angår oss enten vi vil eller ikke. Nei til EF betyr i virkeligheten *minsket* selvråderett for Norge.

Det er bare ved å si JA til EF at vi trygger landets fremtid.

Ja til Europa er ja til trygghet

OSLO-POLITIET MED SOLID OVERTRAMP:

Delte ut nei-brosjyrer, havnet i fyllearresten

Unggutter anmeldt av «Ja til EF»-folk og ble kritikkfritt anholdt

— Skal Oslo-politiet hjelpe «Ja til EF»-aksjonen med å vinne folkeavstemningen?

Det tviler vi på — men en episode ved Skøyens stasjon onsdag ettermiddag tyder på at det er begått et solid overtramp fra ordensmaktens side:

Jens Helvig (14) og Roger Storslet (15) innfant seg på stasjonsområdet etter skoletid for å dele ut anti-EF brosjyrer. Et par timer seinere innfant represen-

tanter fra «Ja til EF» seg med stand og bad de to guttene pille seg vekk. Det hadde guttene ingen interesse av — de påpekte at det ikke trengs polititillatelse for å dele ut løpesedler og at de hadde sin fulle rett til å være hvor de var. Dessuten kom de først, så de — ikke uten en viss rett.

Men pene «Ja til EF»-representanter vet rdd. De ringte politiet som kom og hentet guttene

og fraktet dem til Manglerud politistasjon hvor de ble satt i fyllearresten.

— Politifolkene skjelte oss ut for å være dumme i bilen til stasjonen. Da vi kom til Manglerud måtte vi vise innholdet i skoleveska og svare på hvem som var våre oppdragsgivere, forteller de. — Vi fikk alt igjen da vi gikk, unntatt et eksemplar av Romatraktaten. Men det unner vi politifolkene så gjerne.

Jens Helvig og Roger Storslet delte ut Nei-brosjyrer og havnet i fyllearresten

Vakta på Manglerud bekrefter overfor Dagbladet at de to ble innbrakt etter at det var kommet en anmeldelse for «bråk ved Skøyenåsen stasjon, for sjikenering og krangel med de som står ved standen. De nektet å forlate stedet», heter det blant annet i anmeldelsen som førte til at de to ungguttene ble sittende i nærmere tre timer i fyllearresten.

— Vi spurte hvorfor vi var anholdt og ble bare bedt om å holde kjef.

— Politiet forteller at de forsøkte å alarmere deres foreldre men at det ikke lyktes?

— Da har de i hvert fall ikke forsøkt telefonen. Mine foreldre var hjemme hele ettermiddagen og kvelden, forteller Roger Storslet.

De to guttene ble kjørt tilbake til Skøyenåsen stasjon i 20-tida samme kveld — etter å ha stiftet kjennskap med det politiet kaller venteceller. De betyr at det ikke var noe hyggelig første møte — med hellende golv, spyrenne nederst og dårlig lukt.

Fungerende politiadjutant, politifullmektig Gunnar Lind kunne i går kveld ikke kommentere episoden bortsett fra at de to guttene ikke hadde foretatt seg noe ulovlig ved å dele ut løpesedler. Det er tillatt ifølge politivedtektenes §3.

For vår egen del synes vi at politiet skulle ta påstander om sjikane ved en stand for den ene eller den andre side med en stor klype salt i denne opphetede tid og ikke gå til anholdelser uten videre.

Bry-

DEN NYE MAZDA

Vis solidaritet med
arbeiderklassen —

STEM NEI!

Undertegnede arbeidere og funksjonærer ved Nylands Verksted oppfordrer alle arbeidsfolk til å stemme NEI 24. og 25. september.

Forsvar norsk sjølråderett — avvis regjeringas kabinettsspørsmål! Vi skal vinne kampen!

Svein Kallander, F. R. Hugaard, Viggo Andersen, Leif R. Larsen, Meier Sandberg, Torbjørn Kristiansen, Johan Stensli, Per Skotheim, Per Arne Nysted, Per-Arne Nøtnes, Jon Henden, Bjørn Hammes, Per Granheim, Steinar Strømstad, Dagfinn Kaasa, E. Bålerud, K. Kristiansen, Erik Christensen, R. Edvardsen, T. Jensen, I. Schjelderup, Per Eliassen, Arne Hasselberg, Kåre Nilsen, Vidar Nersveen, Håkon Bårud, Alf Bråten, Bjørn Bakkerud, Tom Erik Simensen, Arne Vestli, Tore Behring, N. Divaris, O. Johnsen, R. Pedersen, P. Berger, W. Larsen, Jon Nyborg, Leif Gunnar Pedersen, T. Ingebreitسن, T. Haugen, G. Østvang, Øystein Rannstad, Svein Granlund, O. Kvålen, R. Isaksen, G. M. Resve, Thor Tønnessen, Oddbjørn Jensen, Per Bjørnerud, Bjørn-Egil Jenssen, Bjørn Kåre Storli, Hilmar Løkli, Håvard Haugåsma, Svein Kristiansen, Oscar Svenningsen, Carl M. Neumann senior, Kåre B. Ohnstad, S. Kristiansen, Erling I. Kristjansson, Erling Lie, Torstein Johnsen, Arnt Sletten, Arne Rasmussen, Inge Langand, Hans Georg Aare, Ernst Høglund, Brynjulf Mugaas, Jan Ellingsen, Kai Stenshaugen, Jan Erik Høyby, Knut Libakken, Ola Jørgensen, Henry Johnsen, Sverre Walderhaug, Alf Fredriksen, Arnfinn Meyer, Roy Stubberud, Ole Gjestad, O. Vikan, Finn Andresen, Arne W. Stølan, E. Jacobsen, Bjørn Mostue, I. W. Karlsen, K. Eilertsen, O. Bergdølmo, Asbjørn Trøite, Kjell Arne Kolden.

NEI til olje-annonse

I Arbeiderpartiavisens i dag vil De ikke finne noen annonse fra Folkebevegelsen om at EF vil ha kontroll over den norske oljen. Annonser som gjengir en melding den svenske avise Dagens Nyheter hadde fra EF-energidirektør Spaaks tale på den store energikonferansen i London, er nektet inntatt i Arbeiderpartiavisene etter påbud fra Arbeidernes Pressekontor.

I begrunnelsen heter det at energidirektøren kun uttalte seg som privatperson, og at hans uttalelser er dementert av EF-kommisjonen, den britiske regjering og den norske utenriksminister. Det henvises også til at Aftenposten har tatt det samme standpunkt.

Det er tydelig at Fernand Spaaks presisering av det som lenge har vært EF's offisielle politikk på dette området, er ubehagelig for tilhengeravisene nå like før folkeavstemningen. Kunne ikke herr Spaak ha holdt kjeft til tirsdag?

spec-

NYTT SLAG FOR DALE FABRIKKER:

70 arbeidsplasser er gått fløyten

Departementet opptatt av EF — har ikke tid for ansatte fra Dale

Av BJØRN BRATTEN

BERGEN

Mens departementets folk har vært opptatte med å få Norge inn i EF, har arbeiderne ved Dale fabrikk arbeidet på spreng for å få kontakt med noen i departementet som kunne bidra til å få sluttført utredningen om en arbeiderovertakelse av ullvareavdelingen ved fabrikk, som ble nedlagt i vinter.

— Komiteen har holdt på i ukevis nå for å få lov til å komme inn i departementet og få et møte med dem. Men vi kommer nesten ikke fram i telefonen, langt mindre lar det seg gjøre å avtale noe møte. Alt dreier seg om den 25. og før den tid kan åpenbart ikke noe skje i departementet. Det er ikke så vanskelig å tenke seg hva de stiller med, sier formannen i Dale tekstilarbeider-

forening, Ingvald Rønhovde, til Dagbladet.

I løpet av disse ukene har bedriftens frist gått ut. Bedriftsledelsen har nå gitt beskjed om at maskinene i ullvareavdelingen, som arbeiderne ville overta for å drive som egen bedrift, allerede er solgt. Dette betyr at 70 arbeidsplasser i Dale er definitivt tapt.

Det var i begynnelsen av mars at det ble nedsatt et fem-manns utvalg som skulle utrede spørsmålet om det var mulig for arbeiderne å drive ullvareavdelingen som egen bedrift. Utvalget fikk raskt ferdig en midlertidig innstilling, som ble oversendt en konsulent som distriktsutbyggingsfondet engasjerte. Først 18. august kom svaret fra konsulent, som mente at det ville være mulig å drive en slik bedrift lønnsomt.

HAPET SMULDRET HEN

Ordfører Idar Soltvedt sier til

Dagbladet at en fattet et visst håp om å redde arbeidsplassene. — Men dette håpet synes nå å smuldre bort, siden fabrikk har sagt de vil selge maskinene. Utvalget fikk frist til 15. september med dette arbeidet. Da det viste seg å være vanskelig å få kontakt i departementet, ble det bedt om at fristen ble forlenget. Vi fikk til svar at de ikke kunne vente lenger.

Ordføreren opplyser at industriarbeiderforeningen i Dale nå har sendt en henvendelse til kommunen om de tapte arbeidsplassene. Saken skal behandles av kommunestyret i neste uke, og ordføreren ønsker ikke å si noe om innholdet foreløpig.

Kommunen arbeider nå med planer om et nytt industriområde, men det er på det helt forberedende stadium. Hittil har planene vært forsinket av en mindretallsanke, som nå er avvist. Folk i Dale anser denne planen for å være den eneste mulighet for å stanse avfolkningen av dette avsidesliggende industristedet.

Dale har omkring 2500 innbyggere. De siste 10 år har antall ansatte ved Dale-fabrikk blitt redusert fra 1200 til 800—900. Det siste året har fabrikk hatt en nedgang på 69 arbeidstakere. Om lag 170 mennesker har flyttet fra stedet det siste året.

— Hvor er vardene? spør Time-Life-sjef

Kjempeoppbud av verdenspresse, TV og radio i Oslo

Av JØRGEN JUVE

— Jeg har vært her flere ganger, sier sjefen for Times Londonkontor. Curtis Prendergast, amerikaner god som noen, men ikke desto mindre preget av 9 års journalistvirksomhet i Paris og 4 års i London. Jeg var her sist under Nordk-forhandlingene,

Borten-lekkasjen. Når vi nå skal dekke EF-valget her i Oslo er det satt opp et betydelig apparat, jeg kom tidlig i uka og telexmeldingene løper inn fra den kooperasjon som er i gang mellom hovedkvarteret i USA og kontoret i London. Det er en uhyre viktig avstemning her i Norge, hvorvidt man burde gått til et slikt folkeoppgjør er en annen sak. Som jeg har studert forholdene og meningene som presentert fra begge hold, synes jeg det er en hel del riktig hos begge. Begge parter har rett, men som en konklusjon kan jeg ikke se det annerledes enn at Norge må tilhøre et Europa som også har med de latinske land. Franskmenne har sitt verdensberømte uttrykk om at ytterlighetene berører hverandre, og det kom-

Sjefen for Time-Life-magasinet London-kontor Curtis Prendergast i sitt hovedkvarter på Bristol: — Både tilhengere og motstandere har rett, men Norden tilhører Europa. (Foto: Tor Gulliksrud).

mer alltid noe godt ut av forbindelsen. Så mye har jeg reist her og så mange bærende gode inntrykk har jeg fått av de nordiske nasjoner at jeg ser det som nyttig både kulturelt og økonomisk at Norden forenes med Europa. Mer kan jeg ikke si.

— Dette tegner til å bli et alle tiders oppbud av journalister og folk fra ra-

dio og TV, svarer pressesjefen i Utenriksdepartementet, Tim Greve. En hel del har reist hit uten å gå veien om UD, men på våre lister har vi likevel praktisk talt alle verdens nasjoner representert. Russernes Tass-byrå er naturligvis her, tyskerne har i lengre tid hatt to TV-teams i virksomhet over hele landet, alle EF-landenes ledende presseorganer er med i bildet, og av listen over nasjonene utenfor sender finnene TV- og radiofolk, Både Hufvudstadsbladet og Helsingin Sanomat er på plass. Svenskene med Dagens Nyheter i spissen har vært i sving i flere uker, de franske avisene Le Monde og Combat er kommet.

Vi har gjort hva som er mulig for alle sammen, fortsetter Greve, det gjelder å legge arbeidsforholdene til rette, men det er ikke så lett når ønskene blir for problematiske. Hvor er vardene? Ja, hvor er de eller om det skal lyse noen flammer fra dem, vet man ikke. Men spørsmålet er naturlig nok. Man tør nok si at interessen hos danskene er aller sterkest og alle de danske hovedavisene har sendt sine fornemste trop-

- 15.00: Ishockey. Från landskampen Sovjet—Kanada i Moskva. (F).
- Ca. 15.35: I første pausen: Introduktionsprogram til TV-kursen «Spela gitarr». (F).
- Ca. 16.25: I andra pausen: Onda makter. Tecknad kanadensisk film. (F).
- 17.30: Gammeldans. (F).
- 18.00: Fågel, fisk eller mittemellan. På upptäcksfärd i djurriket (F).
- 18.20: Tre veckor i Harulis liv. En berättelse om en flicka och hennes familj i en bergsby i Himalaya. (F).
- 18.55: Väder.
- 19.00: TV-nytt.
- 19.10: Sportnytt.
- 19.30: Vaktparadernas vaktparad. Från The Military Tattoo 1972 från Edinburgh. (F).
- 20.00: Timmerrännan — riksväg 84. Om timmertransporterna. (F).
- 20.30: Sverige 1917-1918. En tidskronika. (F).
- 21.30: TV-nytt.
- 21.35: Musikvecka i Tvåan: Haha-ho-hoffnung. Ett program av den engelska karikatyrtecknaren och musikern Gerard Hoffnung. (F).
- 22.00: Astrid, Barbro, Selma. Från TRU-serien «Kvinnor i arbet».

RADIO I MORGEN

- 7.15: Værmelding. Dagsnytt.
- 7.30: Helgedagsmorgen.
- 8.00: Barnas kvarter. Ragnhild Hilt leser fra «Piken på Skumtoppen» av Olle Mattson. Oversatt av Helge Hagerup. 4. del: Hvem bodde på kvisten?
- 8.15: Tidlig en søndag morgen. Med Hampus Huldt-Nyström i Grammofonarkivet.
- 8.50: Ord for dagen.
- 9.00: Værmelding. Dagsnytt. Ukens programmer.
- 9.20: Hvorledes brukes skogavgiften? Samtale med konsulent Jon Låg. Får fjordhesten sin renessanse? Sivilagronom Adolf Aase i samtale med Mathias Stang.
- 9.50: Ukens fugl. Sivspurv. Professor Svein Haftorn.
- 9.55: Morgenkonserten: Franz Liszt: Mazeppa. Symfonisk dikt nr 6. Los Angeles symfoniorkester. Dirigent: Zubin Mehta. Peter Tsjaikovskij: Klavertrio i a-moll, verk 50. 1. Elegi. 2. Tema med variasjoner. Beaux-Arts-trioen.
- 10.55: Nordisk høgmesse i Johan-

- neskirken, Bergen. 17. søndag etter trefoldighet: Markus 2, 18-28. Preken: Pastor Ole Sæverud. Liturg: Sokneprest Ragnar Heiret. Johanneskirken kor. Dirigent og ved orglet: Thorleif Aamodt.
- Landstad: 22. 49 v. 1. 193 v. 1-2. 29. 45 v. 1-3. 684. 582.
- Nynorsk: 20. 21 v. 1. 153 v. 1-2. 34. 195 v. 1-2. 535. 459.
- 12.05: Songar frå Schlesien. Tor Obrestad les si gjendiktning av tre tsjekkiske arbeidar-dikt frå 1899, skrivne av Petr Bezruc. Det moraviske lærarkor framfører mannskor-songane som Leos Janacek bygde over dikta. Dir.: Antonin Tucapsky.
- Værmelding. Dagsnytt.
- 12.45: Dette vil De få høre. Reidun Berg om musikkprogrammene i radio denne uke.
- 13.15: Bør vi gå nye veier i sykepleierutdanningen? Formannen i Norsk Sykepleierforbund, Helga Dagsland, i samtale med Anne Torsvik.
- 13.25: Promenadekonsert. Kringkastingsorkestret. Dirigent og programleder: Øyvind Bergh.
- 14.05: Bør vi gå nye veier i sykepleierutdanningen? Medisinalråd Jon Bjørnson i samtale med Anne Torsvik.
- 14.15: Folkemusikk i heimen. Margit Buen, sang. Anders Buen, hardingfele. Programleiar: Agnes Buen Garnås.
- 14.45: Sportsrapport.
- 15.00: Dagsnytt.
- 15.05: Ungdommens Radioavls.

Tvil som valg-avvikling ved aldershjem i Oslo

Valget var ikke mer hemmelig enn at pleier så på det hele!

Av GUNNAR MATHISEN

Forhåndsavstemningen om EF ble en meget selsom opplevelse for de alderstrygdene på Økern alders- og sykehjem i Oslo. Det er grunn til å sette et spørsmåls-tegn ved avviklingen av valget som bryter med de mest elementære betingelser for et hemmelig valg.

Over hele institusjonen fore-

relser, under oppsyn av Kemnerkontorets representanter og en av pleierne. Velgerne så ikke snurten av skjermbrett mens de puttet stemme-seddelen i konvolutt, og sykepleieren kunne hele tida følge med i den enkelte stemmegivning. Valg-avviklingen betyr flere grove overtredelser av valglovens bestemmelser.

Enkelte av velgerne er så syke at de ikke kan gjøre rede for seg. De er også ukompetente

umyndiggjort og er fratatt disposisjonsretten over egne pen-gemidler. Men foran valgurnen er de altså habile som noen annen, selv om valgloven inneholder bestemmelser om at velgerne skal forstå hva de gjør!

— Jeg vil ikke felle noen dom i en sak jeg ikke kjenner noe inngående til, sier Valgstyrets sekretær i Oslo, Bjørn Nestor. — Selv om folk skal vite hva de foretar seg ved et valg, er det

åpenbart inhabile mennesker å delta. Vi forsøker å jenke oss til å være så snille og hjelpsomme som mulig. Om noen formaliteter blir kastet på båten, er det fordi vi unner de eldre gleden ved å avgi stemme. Vi forsøker hele tida å følge opp Stortingets intensjon om å gi alle muligheten til å være med ved valget, og det er en avveining som kanskje ikke tar tilstrekkelig hensyn til velgernes habilitet,

2538
HESTER